

نشریه علمی پژوهشی مهندسی فناوری اطلاعات مکانی

سال سوم، شماره سوم، پاییز ۹۴

Vol.3, No.3, autumn 2015

۹۵-۱۱۰

برآورد گسیلمندی و دمای سطحی و تشخیص مناطق هم‌دما در مراحل مختلف رشد پوشش گیاهی

یوسف رضائی^{۱*}، زهرا نجفی^۲، سمیرا اخوان^۳

۱- استادیار گروه عمران دانشکده مهندسی دانشگاه بوعالی سینا

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم و مهندسی آب، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعالی سینا

۳- استادیار گروه علوم و مهندسی آب، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعالی سینا

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۰۳/۰۰ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۵/۲۷

چکیده

امروزه استخراج دمای سطح از تصاویر ماهواره‌ای درسیاری از کاربردهای مطالعات محیطی به خصوص در مطالعات کشاورزی و پوشش گیاهی اهمیت زیادی دارد. دمای سطحی استخراج شده می‌تواند جهت بررسی وضعیت رشد گیاه، نیاز آبی گیاه و مدیریت آن مورد استفاده قرار گیرد. یکی از داده‌هایی که اخیراً جهت مطالعات پوشش گیاهی و استخراج دمای سطحی مورد استفاده قرار می‌گیرد، داده‌های سنجنده‌های OLI و TIR بر روی ماهواره لنست ۸ می‌باشد. در این تحقیق با استفاده از تصاویر ماهواره لنست ۸ که در دوره رشد گیاه ذرت اخذ شده است، تغییرات دمای سطحی در این دوره مورد بررسی قرار گرفت. به منظور کاهش اثر خاک پس زمینه از شاخص SAVI استفاده شد. بهمنظور محاسبه دمای سطحی، ابتدا گسیلمندی سطح با محاسبه شاخص NDVI و آستانه‌گذاری بر آن و محاسبه کسر پوشش گیاهی، محاسبه و به کمک آن دمای سطحی به روش الگوریتم تک باند، برآورد گردید. در مرحله بعد با استفاده از شاخص SAVI و دمای سطحی، مناطق هم دما بر روی تصویر بدست آمد. سپس تغییرات حرارتی سطح گیاه در طی دوره رشد آن در این مناطق مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان‌دهنده ارتباط خطی معکوس بین شاخص SAVI و دمای سطحی محاسبه شده بوده و مقایسه نتایج بدست آمده با مشاهدات زمینی همزمان با گذر ماهواره، نشان‌دهنده ضریب همبستگی متوسط بیشتر از ۰/۹۲ و RMSE متوسط کمتر از ۱/۵ می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: تصاویر حرارتی، لنست ۸، دوره رشد گیاه، گسیلمندی، SAVI

* نویسنده مکاتبه‌کننده: گروه مهندسی عمران - دانشکده مهندسی - دانشگاه بوعالی سینا - همدان

تلفن: ۰۸۱۳۸۲۹۲۵۰۵-۸

دماه پایین و مناطق با پوشش گیاهی پراکنده دارای دمای بالایی هستند^[۲].

هانگ و همکاران (۲۰۰۷) رابطه میان مقدار آب پوشش گیاهی نرمال شده (NVegWC)، که از نسبت مقدار آب پوشش گیاهی بر شاخص سطح برگ حاصل می شود، و ^۳ NDVI را مورد بررسی قرار دادند که وجود همبستگی معکوس میان NDVI و دمای سطح زمین یکی از نتایج آنها بود^[۳]. در تحقیق کافمن و همکاران (۲۰۰۳) که به بررسی ارتباط مقادیر NDVI و دمای سطح زمین پرداخته است مشخص گردید که، با افزایش مقادیر NDVI در تابستان (پوشش گیاهی بیشتر) درجه حرارت سطح زمین کاهش می یابد^[۴].

ملکپور و همکاران (۲۰۱۰) مقادیر ضریب گسیلمندی LST را با به کارگیری روش SEBAL در شهر تهران با استفاده از داده های سنجنده ETM+ تخمین زدند. نتایج حاصل از بررسی ها، نشان دهنده وابستگی بالا بین مقادیر LST و NDVI برای انواع پوشش های مختلف کاربری زمین است^[۵]. پیائو و همکاران (۲۰۱۴) با استفاده از ضریب همبستگی جزئی (RNDVI-GT) نشان دادند رابطه میان مقادیر مختلف شاخص NDVI در طول فصل رشد و دما، در سال های مختلف به طور قابل ملاحظه ای بین سال های ۱۹۸۲ تا ۲۰۱۱ کاهش یافته است^[۶]. سوبرینو و همکاران (۲۰۰۴) با استفاده از تصاویر سنجنده TM لندست ۷، از سه روش معادله انتقال تابشی، الگوریتم تک بنچره^۳ و الگوریتم تک باندی^۴ جهت بازیابی دمای سطح یک منطقه کشاورزی در اسپانیا استفاده نمودند. طبق نتایج آنها از میان سه روش نام برده الگوریتم تک باند با RMSE کمتر از ۱ درجه کلوین،

۱- مقدمه

ارزیابی ارتباط کمی الگوی پوشش گیاهی و عناصر اقلیمی یکی از کاربردهای مهم سنجش از دور در مقیاس جهانی و منطقه ای است. تصاویر ماهواره ای با قدرت تفکیک مکانی و زمانی مختلف، جهت بررسی تغییرات نوع پوشش و دمای سطح زمین مناسب بوده و امکان تشخیص انواع پوشش های زمینی و برآورد پارامترهای مورد نیاز در مطالعات زمینی را فراهم می نماید. سنجش از دور به علت جمع آوری داده های مکانی در مقیاس وسیع، قابلیت تکرار اخذ داده های ماهواره ای به فاصله زمانی چند ساعت تا چند روز در طول ماه یا سال (به روز بودن داده ها)، از توانایی بالایی جهت تفسیر پدیده های زمینی در مقیاس زمانی و مکانی بالا، برخوردار است^[۱]. یکی از پارامترهایی که می توان از آن جهت درک و تفسیر پدیده ها استفاده نمود، دمای سطح زمین می باشد. سری ماهواره های لندست در سال های متمادی در برآورد دمای روشنایی سطح زمین مورد استفاده قرار گرفته است و با پرتاب ماهواره لندست ۸ ثبت این نوع داده ها ادامه پیدا نموده است، بنابراین معرفی و توسعه روش هایی برای تخمین دمای سطح زمین از باندهای حرارتی این سنجنده ها از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

تاکنون تحقیقات مختلفی در خصوص کاربرد و استفاده از باندهای حرارتی در سنجنده های مختلف انجام شده است. جیانگ و تیان (۲۰۱۰) با استفاده از سنجنده های TM و ETM+، ارتباط تغییرات پوشش و کاربری سطح زمین و دما را مورد بررسی قرار دادند و با محاسبه شاخص پوشش گیاهی- دما^۱ (TVX) به این نتیجه رسیدند که تغییر کاربری زمین یک عامل مهم برای افزایش دمای سطح زمین می باشد و همچنین مناطق با پوشش گیاهی متراکم دارای

²Normalized Difference Vegetation Index

³Mono Window

⁴Single Channel

¹Temperature Vegetation Index

به منظور بیان دمای اجسام از دمای درخشندگی^۳، استفاده می شود که معادل دمای فیزیکی سطح اجسام ضرب در مقدار ضریب گسیلمندی می باشد. بنابراین به منظور تخمین دقیق دمای سطح، مشخص بودن ضریب گسیلمندی سطح زمین ضروری می باشد و روش های مختلفی جهت برآورده گسیلمندی پیشنهاد شده است [۶، ۹، ۱۱، ۱۶]. یکی از این روش های پیشنهادی، بدست آوردن تصویر گسیلمندی سطح زمین، استفاده از روش طبقه بندی است که برای هر کلاس یک مقدار گسیلمندی محاسبه می شود [۱۷]. با توجه به اینکه در این روش نیاز به اطلاعات زیادی از منطقه مورد مطالعه و اندازه گیری های گسیلمندی هم زمان با عبور ماهواره ها در سطح تمام عوارض و همچنین در سطوحی که بیانگر اختلاف در کلاس ها هستند، می باشد، این روش در سطوح وسیع و کل تصویر ماهواره ای با مشکلات زیادی مواجه می باشد. به علاوه یکی دیگر از مشکلات این روش تغییرات عوارض در طول زمان و تعدد آنها می باشد که نتایج را با عدم قطعیت همراه می نماید [۱۸]، به عنوان مثال پوشش گیاهی در مناطق کشاورزی با گذشت زمان تغییر می نماید و مقادیر گسیلمندی آنها نیز تغییر می کند.

یک روش دیگر که اخیراً در مطالعات زیادی مورد استفاده قرار گرفته است استفاده از روش آستانه گذاری NDVI می باشد [۸، ۱۳، ۱۴]. در این روش از توابع مختلف جهت برآورده گسیلمندی استفاده می شود. تفاوت توابع مورد استفاده جهت محاسبه گسیلمندی وابسته به محدوده مقادیر NDVI در هر تصویر می باشد. با توجه به این موضوع که سطوح مختلف پوشش گیاهی دارای تنوع مختلف و همچنین از لحاظ حجم پوشش متفاوت می باشند، بنابراین دارای تغییرات دمایی متفاوت بوده و یک عامل

³Brightness temperature

میان دمای برآورده شده و دمای سطح زمین دارای بیشترین دقت بوده است [۷]. ولاسوا و همکاران (۲۰۱۴) در مطالعات خود از سه روش بر اساس معادله انتقال تابشی برای استخراج دمای سطح زمین با استفاده از تصاویر سنجنده TM لندست ۵، استفاده نمودند و نتایج آنها نشان داد که الگوریتم تک باندی مقادیر نزدیکتری به دمای سطح زمین دارد ($RMSE=0.5^{\circ}\text{C}$) و روش تک پنجره با $RMSE=2.34^{\circ}\text{C}$ دمای سطح زمین را کمتر برآورده می کند [۸].

یو و همکاران (۲۰۱۴) با استفاده از سه روش معادله انتقال تابشی، الگوریتم تک باند و پنجره مجزا^۱ با استفاده از تصاویر دو باند حرارتی لندست ۸ (۱۰.۸ و ۱۱) دمای سطح زمین را برآورده نمودند. در همه روش ها استفاده از تک باند و تخمین دما با استفاده از باند ۱۰ دارای دقت بالاتری نسبت به باند ۱۱ بوده است [۹].

امینی و همکاران (۱۳۹۳) با استفاده از تصاویر ماهواره لندست ۷ در استان همدان تراکم پوشش گیاهی و دمای پوشش سطح زمین را با استفاده از الگوریتم سیال برآورده کردند. نتایج آنها نشان داد که دمای سطح زمین برآورده شده با اطلاعات سنجش از دور با آمار ثبت شده در ایستگاه هواشناسی مطابقت دارد و بین مقدار دمای پوشش سطح برآورده شده و اندازه گیری شده اختلاف معنی داری دیده نمی شود [۱۰].

با توجه به مطالعات صورت گرفته توسط محققین مختلف، مشخص گردیده است که تصاویر حرارتی توانایی بالایی جهت تخمین دمای سطح زمین را دارند و یکی از مسائل مهم در برآورده دمای سطحی، محاسبه گسیلمندی^۲ است که با توجه به تنوع عوارض سطح زمین، مشکلاتی در تخمین آن وجود دارد.

¹Split Windows

²Emissivity

۳- مواد و روش‌ها

۱- داده‌های مورد استفاده

داده‌های مورد استفاده در این تحقیق شامل داده‌های میدانی و تصاویر ماهواره‌ای می‌باشد. داده‌های میدانی شامل دمای هوا و دمای سطحی اندازه‌گیری شده در نقطه مشخص از هر مزرعه که هر ۱۶ روز یکبار در هنگام گذر ماهواره اندازه‌گیری و موقعیت این نقاط توسط GPS برداشت شده است، می‌باشد. تصاویر ماهواره‌ای مورد استفاده، داده‌های ماهواره لندهای ۸ می‌باشد. با توجه به دوره بازدید این ماهواره که هر ۱۶ روز می‌باشد، هر ماه ۲ تصویر از منطقه مورد مطالعه دریافت گردید. بازه زمانی دریافت تصاویر از آغاز کاشت ذرت تا هنگام برداشت آنها در این منطقه می‌باشد. تصاویر مورد استفاده در زمان‌های منتخب در جدول ۱ آورده شده است و تصاویر روز ۱۳ ژوئن به دلیل وجود ابر در آن روز از مطالعه حذف گردیده است.

۲- آماده سازی تصاویر

در مرحله اول جهت کار با تصاویر و استخراج اطلاعات مورد نیاز، بایستی این تصاویر از نظر رادیومتریکی و هندسی مورد پردازش قرار گیرند. با توجه به اینکه تصاویر مورد استفاده از نظر هندسی هم مختصات بودند (co-register)، بنابراین فقط از نظر رادیومتریکی تصحیح گردیدند. بدین منظور ابتدا مقادیر پیکسل‌ها تبدیل به رادیانس گردیده و پس از آن مقادیر رادیانس در باندهای نوری تبدیل به بازندهای و در باندهای حرارتی تبدیل به دمای درخشندگی گردید. با استفاده از رابطه ۱ و اطلاعات موجود در متادیتا که به همراه دانلود تصاویر قابل دریافت است، ابتدا مقادیر پیکسل‌های تصاویر بدست آمده از سنجنده حرارتی TIRS، برای باند ۱۰، به تصاویر رادیانس تبدیل گردید.

$$L_\lambda = M_L Q_{cal} + A_L \quad (1)$$

که در رابطه ۱، L_λ رادیانس طیفی بر حسب مقادیر پیکسل‌های باند Q_{cal} ، watts/m²*sr*μm

در عدم قطعیت نتایج می‌باشد.^[۱۴]

با توجه به این موضوع، هدف از این مطالعه ارائه روشی جهت برآوردن گسیلمندی و دمای سطح زمین در مراحل مختلف رشد پوشش گیاهی در مزارع ذرت، با استفاده از روش تک باند می‌باشد. در این تحقیق برآوردن دما بر اساس تفکیک سطوح مختلف زمین با استفاده از رابطه کسر پوشش گیاهی^۱ و مشخص نمودن مناطق هم‌دما با کمک شاخص SAVI، در مراحل مختلف رشد محصول می‌باشد. بدین منظور از تصاویر ماهواره‌ای لندهای ۸ منطقه اسدآباد در استان همدان استفاده شده است. داده‌های زمینی مورد استفاده، آنچه در هنگام گذر ماهواره می‌باشد. محصول انتخاب شده در هنگام گذر ماهواره می‌باشد. جهت این تحقیق گیاه ذرت دانه‌ای است. انتخاب این گیاه به این دلیل است که از نظر سطح زیر کشت، ذرت در جهان رتبه سوم را بعد از گندم و برنج و از نظر تولید در واحد سطح، مقام دوم را بعد از گندم دارد. بنابراین لازم است تا تحقیقات بیشتری بر روی این گیاه صورت گیرد.

۲- محدوده مورد مطالعه

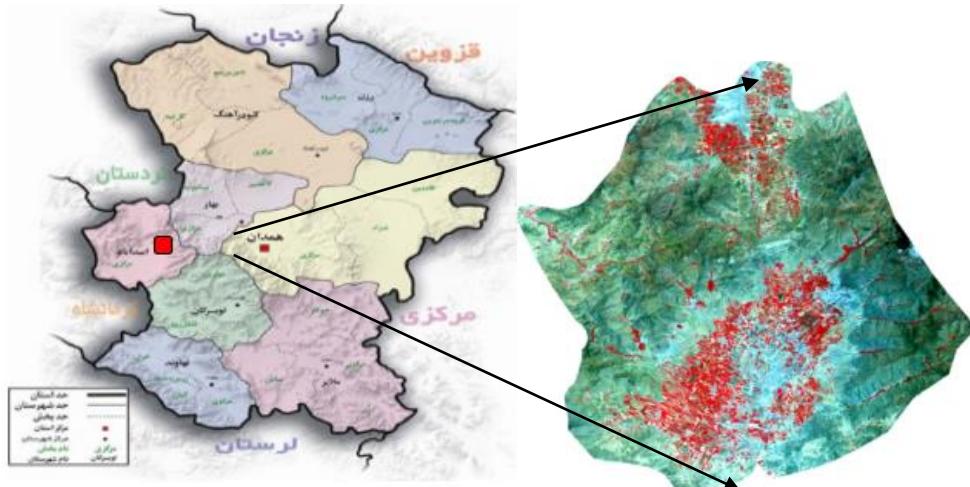
منطقه مورد مطالعه، شهرستان اسدآباد واقع در استان همدان می‌باشد. در این مطالعه، ۴ مزرعه در محدوده عرض‌های شمالی "۱۱/۵۹" و "۳۴°۴۰'۱۱" و طول‌های شرقی "۰/۳۰" و "۰/۵۴۵۳'" و طول‌های "۱۴/۲۳" و "۱۴/۴۶" در آنها صورت گرفته است. در شکل ۱، موقعیت منطقه مورد مطالعه نشان داده شده است.

در تمام مزارع انتخاب شده، کشت ذرت به روش مکانیزه انجام شده است

^۱Fractional vegetation cover

برآورد گسیلمندی و دمای سطحی و تشخیص مناطق همدما...
یوسف رضائی، زهرا نجفی، سمیرا اخوان

حرارتی، M_L و A_L نشانده ضرایب gain و offset می‌باشد.

شکل ۱: موقعیت منطقه مورد مطالعه

جدول ۱- مشخصات زمانی تصاویر اخذ شده ماهواره LANDSAT8 در سال ۲۰۱۴

ماه	می	ژوئن	ژوئن	جولای	جولای	آگوست	سپتامبر	سپتامبر
روز	۲۸	۱۳	۲۹	۱۵	۳۱	۱۶	۱	۱۷

همچنین، باندهای ۴ و ۵ لندست ۸ (باندهای شامل طول موج قرمز و مادون قرمز)، با استفاده از ضرایب ارائه شده برای هر یک از باندهای سنجنده OLI، با توجه به رابطه ۳ تبدیل به مقادیر بازتابندگی گردیدند.

$$\text{رابطه } (3) \quad \rho\lambda' = M_\rho Q_{cal} + A_\rho$$

در این رابطه مقادیر بازتابندگی دریافتی ماهواره، M_ρ به ترتیب شبیه و عرض از مبدأ تابع تبدیل اعداد رقومی به بازتابندگی و Q_{cal} مقادیر پیکسل‌های باندهای سنجنده OLI می‌باشد.

۳-۳- الگوریتم پیشنهادی

به منظور برآورد دمای سطحی در این تحقیق، ابتدا مقادیر گسیلمندی محاسبه شده و پس از آن دمای سطحی از روش تک باندی محاسبه شده است [۲۰]. پس از آن، شاخص‌های NDVI و SAVI نیز برای هر یک از تاریخ‌های اخذ تصاویر محاسبه و با استفاده از دمای سطحی و مقادیر

دمای درخشندگی، دمای متناظر با انرژی تشعشعی دریافت شده از سطح عوارض می‌باشد که توسط سنجنده ثبت شده است که از معکوس معادله پلانک به دست می‌آید. دمای درخشندگی، پس از محاسبه مقادیر رادیانس، با استفاده از رابطه ۲ محاسبه گردید [۱۹].

$$\text{رابطه } (2) \quad T_b = \frac{K_2}{\ln(\frac{K_1}{L_\lambda} + 1)}$$

در رابطه فوق، K_1 و K_2 ضرایب مربوط به هر باند در فایل کالیبراسیون سنجنده، L_λ ، مقدار رادیانس محاسبه شده هر باند و T_b دمای درخشندگی محاسبه شده به کلوین می‌باشد. مقادیر K_1 و K_2 برای باندهای حرارتی در جدول ۲ آورده شده است.

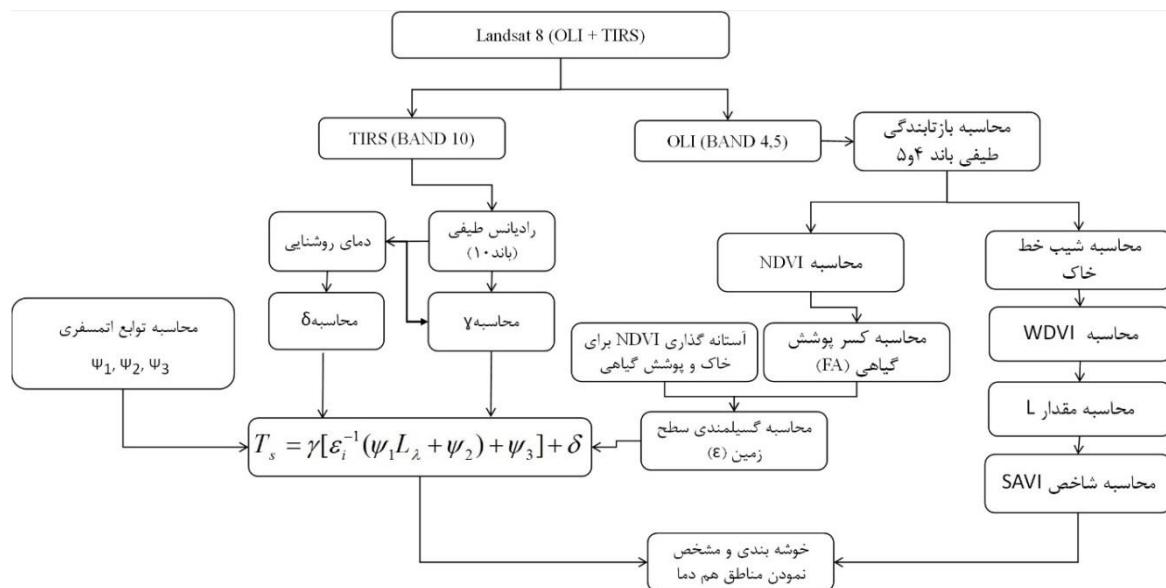
جدول ۲- ضرایب کالیبراسیون دمای روشنایی سنجنده

TIRS

ضرایب کالیبراسیون	K1	K2
باند ۱۰	۷۷۴/۸۹	۱۳۲۱/۰۸
باند ۱۱	۴۸۰/۸۹	۱۲۰۱/۱۴

دماه سطح و مشخص نمودن مناطق هم دما نشان داده شده است.

SAVI، مناطق هم دما بر روی تصاویر مشخص گردیدند. در شکل ۲، مراحل مختلف این تحقیق به منظور برآورد

شکل ۲: الگوریتم تخمین دمای سطح زمین در این مطالعه

پوشش گیاهی زیاد و متنوع است، حداقل مقدار $NDVI$ باسطوح دارای ۱۰۰٪ پوشش گیاهی در ارتباط است و مناطقی که داری پوشش گیاهی کمتری می‌باشند، دارای مقادیر کمتر بوده و مقدار کسر پوشش گیاهی آنها نیز کمتر از ۱ می‌باشد [۲۱، ۲۲]. جهت محاسبه کسر پوشش گیاهی، از نرمال نمودن تصویر $NDVI$ و از رابطه ۴ استفاده شده است [۲۱]:

$$N = \frac{(NDVI - NDVI_{min})}{(NDVI_{max} - NDVI_{min})} \quad (4)$$

که در رابطه فوق، N نشان دهنده $NDVI$ نرمال شده، $NDVI_{max}$ بیانگر مقدار $NDVI$ دریک پیکسل، $NDVI_{min}$ مقدار حداقل $NDVI$ در تصویر و $NDVI_{min}$ مقدار حداقل ارتباط بین مقادیر نرمال شده $NDVI$ و FR هر پیکسل تصویر (در مقیاس بین ۰ و ۱)، را می‌توان به صورت $FR \approx N^2$ تخمین زد [۲۱].

در روش پیشنهادی در [۱۳]، جهت برآورد مقدار $NDVI$ گسیلمندی با آستانه‌گذاری بر روی مقدار

۳-۱-۳-۱- برآورد گسیلمندی

یکی از روش‌های برآورد گسیلمندی، آستانه‌گذاری بر روی $NDVI$ می‌باشد [۸، ۱۳، ۱۴]. با توجه به این موضوع که سطوح مختلف پوشش گیاهی دارای تنوع مختلف و همچنین از لحاظ حجم پوشش متفاوت می‌باشند، بنابراین دارای تغییرات دمایی متفاوت بوده و یک عامل در عدم قطعیت نتایج می‌باشد [۱۴]. بدین منظور بهتر است مناطقی که دارای پوشش گیاهی یکنواخت بوده را دسته‌بندی نموده و دریک کلاس مشابه قرار داد و پس از آن ارتباط این مقادیر و دمای سطح را مورد بررسی قرار داد. جهت نشان دادن مناطق دارای پوشش گیاهی تقریباً یکنواخت می‌توان از کسر پوشش گیاهی^۱ (FR) استفاده نمود و مقادیر کسر $NDVI$ پوشش گیاهی را با استفاده از نرمال‌سازی تصاویر می‌توان محاسبه نمود [۲۱]. در مناطقی که در آنها

^۱Fractional vegetation cover

شكل هندسی عوارض در میزان انرژی فرودی به سطح هر پیکسل زمینی می‌باشد [۲۳] و در محدوده ۱-۰ قرار دارد که عموماً آنرا برابر ۰/۵۵ در نظرمی‌گیرند [۱۴].

۲-۳-۳- برآورد دمای سطح

به منظور تخمین دقیق دمای سطح، محققین از الگوریتم‌های مختلفی استفاده نموده‌اند [۱۵، ۲۶-۲۴]. دمای درخشندگی محاسبه شده با استفاده از رابطه ۲، دمای به دست آمده در سنجنده می‌باشد و به علت وجود اتمسفر و پدیده‌های جذب و پخش اتمسفری، با دمای واقعی سطح زمین دارای اختلاف می‌باشد. جهت تعیین دقیق دمای سطح زمین، بایستی اثرات اتمسفری حذف گردد. با توجه به اینکه ماهواره لندهای ۸ دارای دو باند حرارتی می‌باشد، به منظور برآورد دما می‌توان از دو روش تک باندی و دوباندی با استفاده از باندهای حرارتی ۱۰ و ۱۱ استفاده نمود. در هنگام اخذ تصاویر ماهواره‌ای در این تحقیق، باند ۱۱ این ماهواره تحت واسنجی بوده و نمی‌توان به برآوردهای این باند اطمینان نمود. بنابراین در این تحقیق، از روش تک باندی و اعمال آن بر روی تصاویر باند ۱۰ استفاده گردید. به منظور برآورد دما با استفاده از روش تک باند از رابطه ۶ استفاده گردید [۲۰]. در این معادله متغیرهایی شامل: گسیلمندی، ضریب عبور اتمسفری و میانگین دمای مؤثر اتمسفری، وجود دارد که بایستی محاسبه گردد.

رابطه (۶)

$$T_s = \gamma [\varepsilon_i^{-1} (\Psi_1 L_\lambda + \Psi_2) + \Psi_3] + \delta$$

δ و γ دو پارامتر وابسته به معادله پلانک هستند که از روابط ۷ و ۸ بدست می‌آیند [۲۰]:

$$\gamma = \frac{T_b^2}{K_2 L_\lambda} \quad (7)$$

$$\delta = T_b - \frac{T_b^2}{K_2} \quad (8)$$

T_b دمای درخشندگی بوده و ضریب K_2 در فایل کالیبراسیون سنجنده وجود دارد. همچنین مقادیر Ψ_1 , Ψ_2 و Ψ_3 توابع اتمسفری بوده که

فرض می‌شود که، سطح مورد نظر تنها از ترکیب خاک و پوشش گیاهی تشکیل شده است و ضریب گسیلمندی خاک می‌تواند به صورت خطی با استفاده از بازتابندگی سطح در باند قرمز تخمین زده شود. همچنین یک روش بهبود یافته مبتنی بر آستانه‌گذاری بر روی $NDVI$ که توسط [۱۴] ارائه شده است، ضریب گسیلمندی خاک، پوشش گیاهی و ترکیب این دو را تخمین می‌زند.

با توجه به اینکه مطالعه حاضر بر روی مزارع کشاورزی از ابتدا تا انتهای فصل رشد انجام گرفته است، بدین منظور عوارض آب، خاک لخت، ترکیب پوشش گیاهی و خاک و پوشش گیاهی کامل در نظر گرفته شد. در این تحقیق، از ترکیب دو روش پیشنهادی در [۱۳] و [۱۴]، جهت تخمین ضریب گسیلمندی در باند حرارتی با توجه به اینکه سطح پیکسل مورد نظر بصورت کامل پوشیده از آب، گیاه، یا از خاک و یا از مخلوطی از خاک و پوشش گیاهی باشد استفاده شده است. ضریب گسیلمندی برای مقادیر منفی $NDVI$ ، مناطق پوشیده از آب، برابر ۰/۹۸۵، برای پیکسل‌هایی که به صورت کامل پوشیده از خاک می‌باشند، برابر ۰/۹۷ و برای پیکسل‌هایی که بصورت کامل پوشیده از پوشش گیاهی هستند، برابر $= 0/99$ در نظر گرفته شده [۱۴] و برای پیکسل‌های مخلوط از خاک و پوشش گیاهی، بصورت رابطه ۵، برآورده شده است.

رابطه (۵)

$$\varepsilon_v FR + \varepsilon_s (1 - FR) + (1 - \varepsilon_v) \varepsilon_v * F (1 - FR)$$

if $NDVI_{soil} < NDVI < NDVI_{veg}$

در روابط فوق، $NDVI_{soil}$ و $NDVI_{veg}$ به ترتیب، مقدار حد آستانه $NDVI$ برای خاک و پوشش گیاهی، که در این تحقیق با توجه به داده‌های برداشت شده زمینی، برابر $0/2$ و $0/5$ در نظر گرفته شده است، ε_v و ε_s به ترتیب مقدار گسیلمندی برای پوشش گیاهی و خاک، F مقدار کسر پوشش گیاهی می‌باشد. ضریب F فاکتورهندسی شکل عوارض است که نشان‌دهنده تاثیر

حد امکان به صورت دقیق برای یک منطقه محاسبه شود [۲۷].

جهت برآورد دقیق‌تر فاکتور L ابتدا لازم است شبیه خط خاک برای منطقه مورد نظر در زمان‌های مختلف رشد محصول در مزارع محاسبه گردد. خط خاک، خطی فرضی است که از ایجاد رگرسیون میان باندهای طیفی قرمز و مادون قرمز نزدیک حاصل می‌شود [۲۸]. در این مطالعه ابتدا مناطقی از مزارع که دارای خاک بدون پوشش گیاهی بودند در تصاویر مورد استفاده مشخص و سپس مقادیر پیکسل‌های مربوط به خاک در باند مادون قرمز نزدیک و قرمز استخراج شدند.

در مرحله بعد بین مقادیر استخراج شده معادله رگرسیونی برقرار گردید که شبیه معادلات برآش داده شده همان شبیه خط خاک می‌باشد. معادلات خط خاک برآورده شده در زمان‌های مختلف در جدول ۴ ارائه شده‌است. پس از آن شاخص گیاهی تفاضلی وزندار ($WDVI$) محاسبه و با استفاده از آن فاکتور L محاسبه گردید. با استفاده از مقادیر بازتابندگی در باندهای قرمز و مادون قرمز نزدیک و شبیه خط خاک محاسبه شده، مقدار $WDVI$ با استفاده از رابطه ۱۱ محاسبه گردید [۲۹، ۳۰].

$$WDVI = \rho\lambda'_5 - \gamma\rho\lambda'_4 \quad (11)$$

در رابطه فوق ۷ ضریب خط خاک یا شبیه خط برآش داده شده بر نمودار بازتابندگی طیفی باندهای مادون قرمز نزدیک و قرمز است. با افزایش پوشش گیاهی مقدار فاکتور L کاهش می‌یابد و ساده‌ترین راه جهت تخمین این مقدار، استفاده از رابطه میان $NDVI$ و L می‌باشد اما با توجه به اینکه شاخص $NDVI$ نیز تحت تأثیر خاک پس زمینه قرار می‌گیرد مقدار بدست‌آمده برای L تخمین صحیحی نخواهد بود. به منظور کاهش حساسیت به نویز خاک برای

از معادلات زیر قابل استخراج هستند [۲۰]:

رابطه (۹) $\Psi_1 = \frac{1}{\tau}, \quad \Psi_2 = -L_d - \frac{L_u}{\tau}, \quad \Psi_3 = L_d$ در این معادله τ ضریب عبور اتمسفری، L_d و L_u به ترتیب تابش اتمسفری رو به بالا و پایین می‌باشند. به منظور برآورد پارامترهای فوق، از نرم افزار محاسبه‌گر پارامترهای تصحیح جوی^۱ استفاده گردید. با وارد نمودن اطلاعات مربوط به روز و ساعت تصویربرداری و طول و عرض جغرافیایی منطقه، می‌توان مقادیر پارامترهای τ و L_d را از وبسایت محاسبه پارامترهای تصحیح جوی برای ماهواره لندست ۸، محاسبه نمود. پارامترهای به دست آمده برای منطقه مورد مطالعه در جدول ۳ نشان داده شده‌است.

۳-۳-۳- محاسبه شاخص NDVI و SAVI

پس از محاسبه مقادیر بازتابندگی با استفاده از رابطه ۳، با قرار دادن این مقادیر در رابطه ۱۰، مقادیر برای هر پیکسل محاسبه گردید.

$$NDVI = \frac{\rho\lambda'_5 - \rho\lambda'_4}{\rho\lambda'_5 + \rho\lambda'_4} \quad (10)$$

در رابطه فوق، $\rho\lambda'_5$ و $\rho\lambda'_4$ به ترتیب مقادیر بازتابندگی در باندهای ۵ (باند قرمز) و باند ۴ (باند مادون قرمز) سنجنده OLI ماهواره لندست ۸ می‌باشند.

برای به حداقل رساندن اثرات خاک پس زمینه بر روی سیگنال‌های پوشش گیاهی از شاخص گیاهی تعديل‌کننده اثرات خاک (SAVI) استفاده شد. کلید این شاخص در فاکتور تعديل‌کننده اثر خاک (L) است. مقدار L بین ۱، برای مناطق با پوشش گیاهی پایین، و صفر برای مناطق با پوشش گیاهی بسیار متراکم تغییر می‌کند. در اکثر مطالعات پوشش گیاهی از مقدار 0.5 به طور پیش‌فرض استفاده شده است اما استفاده از یک مقدار ثابت L معتبر نیست و منجر به تولید داده‌های نامناسب و ایجاد خطای در محاسبات می‌شود لذا باید این شاخص تا

²Weighted difference vegetation index

¹Atmospheric Correction Parameter Calculator

برآورد گسیلمندی و دمای سطحی و تشخیص مناطق همدما...
یوسف رضائی، زهرا نجفی، سمیرا اخوان

در جدول ۴ نشان داده شده، مقدار شیب خاک برای دوره آغاز رشد گیاه برابر با $1/17$ محاسبه و درنظر گرفته شد. با توجه به کوچک بودن مقادیر $NDVI$ و $WDVI$ ، ضریب 2 در معادله 12 ، سبب افزایش محدوده دینامیکی L می‌شود. پس از محاسبه فاکتور L ، شاخص $SAVI$ برای هر پیکسل با استفاده از رابطه 13 محاسبه گردید.

$$SAVI = \frac{(\rho\lambda'_5 - \rho\lambda'_4)(1+L)}{(\rho\lambda'_5 + \rho\lambda'_4 + L)} \quad (13)$$

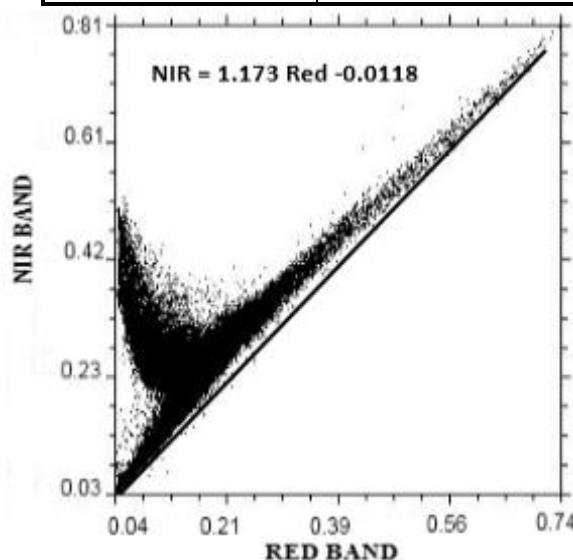
تولید معادله‌ای که از آن بتوان فاکتور L را استخراج کرد، از شاخص‌های $NDVI$ و $WDVI$ به صورت معادله 12 استفاده می‌شود [۲۹، ۳۰].

$$L = 1 - 2a * NDVI * WDVVI \quad (12)$$

در رابطه 12 ، مقدار a ، شیب خط خاک اولیه می‌باشد که از نمودار پراکنش دو باند قرمز و مادون قرمز نزدیک در زمان ابتدایی رشد محصول در مزارع به دست می‌آید (جدول ۴). در شکل ۳، شیب خط خاک برای 28 می ۲۰۱۴ ترسیم و نمایش داده شده است. همان‌طور که

جدول ۳- پارامترهای محاسبه شده برای تصاویر لندهست 8 در منطقه مورد مطالعه

تاریخ	τ	$L_u(W/m^2/sr/\mu m)$	$L_d(W/m^2/sr/\mu m)$
۲۰۱۴/۵/۲۸	۰/۹۳	۰/۴۶	۰/۸۰
۲۰۱۴/۶/۲۹	۰/۹۰	۰/۷۶	۱/۳۲
۲۰۱۴/۷/۱۵	۰/۸۸	۰/۸۵	۱/۴۷
۲۰۱۴/۷/۳۱	۰/۸۸	۱/۰۱	۱/۷۱
۲۰۱۴/۸/۱۶	۰/۸۵	۱/۱۵	۱/۹۵
۲۰۱۴/۹/۱	۰/۹۰	۰/۷۳	۱/۲۶
۲۰۱۴/۹/۱۷	۰/۹۲	۰/۵۶	۰/۹۶

شکل ۳: خط خاک در تصاویر لندهست 8 در روز 28 ماه می در منطقه مورد مطالعه

جدول ۴- معادلات خط خاک حاصل از نمودار پراکنش باندهای مادون قرمز نزدیک و قرمز از ماه می تا اکتبر

معادلات برازشی	زمان
$NIR = 1.173 Red - 0.0118$	می ۲۸
$NIR = 1.0162 Red + 0.0114$	ژوئن ۲۹
$NIR = 0.907 Red - 0.008$	جولای ۱۵
$NIR = 0.811 Red + 0.1705$	جولای ۳۱
$NIR = 0.9103 Red + 0.118$	آگوست ۱۶
$NIR = 1.1546 Red - 0.004$	سپتامبر ۱
$NIR = 1.4538 Red - 0.0572$	سپتامبر ۱۷

۴- نتایج

SAVI، مشاهده می‌شود که شاخص SAVI در نشان دادن روند رشد گیاه موفق‌تر بوده است. همانطور که شکل ۴ نشان می‌دهد در مراحل ابتدایی رشد شاخص SAVI به‌دلیل تنک بودن پوشش گیاهی مقداری کم و با شروع فتوسنتز و فعلیت گیاه و افزایش پوشش گیاهی این مقدار افزایش یافته تا زمانی که گیاه به بیشینه رشد خود رسیده و پس از آن مقدار این شاخص با زرد شدن برگ‌های گیاه رو به کاهش گذاشته و در زمان نزدیک به برداشت محصول به‌دلیل قطع آبیاری و خشک شدن محصول به کمترین مقدار می‌رسد.

پس از محاسبه مقادیر دمای سطحی و شاخص SAVI در هر یک تاریخ‌های اخذ تصاویر، با استفاده از روش بیان شده در مراحل قبلی، با استفاده از روش خوشه‌بندی *K-means* تصاویر دمای سطحی و شاخص SAVI در دوره رشد محصول طبقه‌بندی گردیدند. با توجه به اینکه تعداد عوارض زمینی در محدوده تصویر متنوع می‌باشد و در این تحقیق هدف مطالعه مزارع کشاورزی بوده است، بنابراین عوارض غیرپوشش گیاهی از تصویر حذف گردید و پس از آن دمای پیکسل‌های دارای پوشش گیاهی طبقه‌بندی شد.

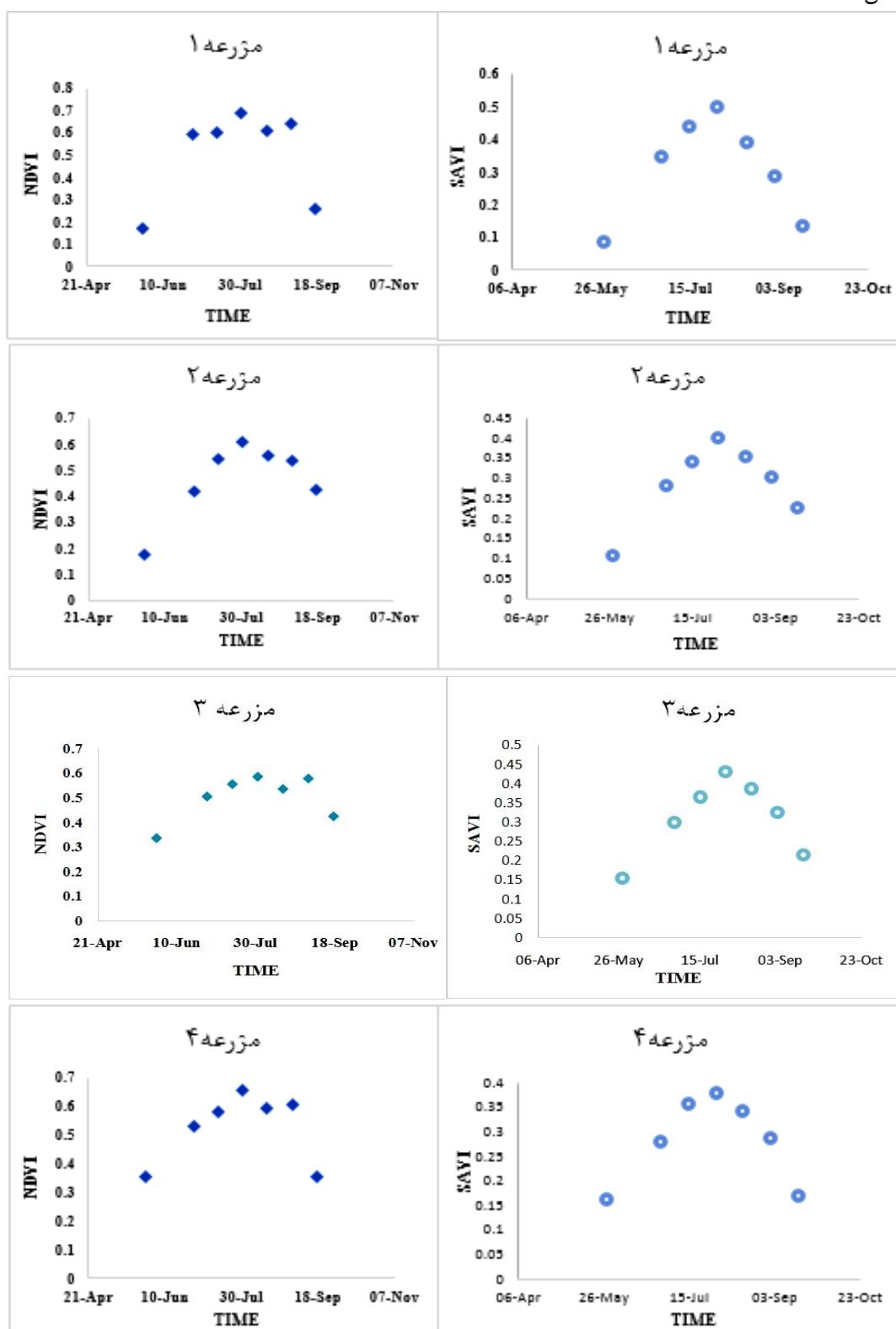
این مرحله بدین صورت انجام گرفت که ابتدا با توجه به تصویر SAVI، مناطقی که دارای پوشش گیاهی بودند، با اعمال حد آستانه مناسب، جدا گردیده و فقط الگوریتم طبقه‌بندی بر روی این مناطق اعمال گردید. حد آستانه در تصاویر زمان‌های مختلف متفاوت بوده و با توجه به داده‌های زمینی مربوط به هر تاریخ انتخاب گردیدند. تعداد کلاس‌ها ۵ کلاس بوده که با توجه به تنوع محصولات در منطقه انتخاب گردید. داده‌های ورودی به الگوریتم خوشه‌بندی، تصاویر دمای محاسبه شده و شاخص SAVI در تاریخ‌های نمونه‌برداری می‌باشد. در شکل ۵ نتایج طبقه‌بندی تصاویر حرارتی و SAVI مربوط به تاریخ ۱۷ سپتامبر، در قسمتی از منطقه مورد مطالعه

اکثر محققین جهت مطالعات خود پیرامون پوشش گیاهی از شاخص گیاهی NDVI بدليل کارآیی مفید آن استفاده کرده‌اند و نتایج قابل قبولی به‌دست آورده‌اند. همان‌طور که پیش‌تر ذکر شد شاخص NDVI تحت تأثیر خاک پس‌زمینه قرار می‌گیرد و نتایج از دقت کمتری برخوردار خواهد بود. با مشاهده تغییرات شاخص NDVI در بازه زمانی رشد گیاه، شکل ۴، مشخص می‌شود که در هر ۴ مزرعه این شاخص باید تا بیشینه رشد گیاه در کل روند صعودی داشته باشد و پس از اتمام رشد نیز کاهش یابد و به تدریج مقادیر آن تغییر کند تا به‌خوبی نمایانگر مراحل توسعه گیاه باشد اما همان‌گونه که در شکل مشخص است در زمان‌های مختلف بخصوص در روزهای ۲۹ ماه ژوئن و یکم ماه سپتامبر روند مناسبی نداشته است و این بدین دلیل است که به دلیل اثر بازتابندگی خاک در شاخص NDVI مقادیر محاسبه شده تحت تأثیر قرار می‌گیرد. بنابراین از شاخص SAVI که توانایی از بین بردن محدودیت‌های ذکر شده را دارد می‌باشد در این مطالعه استفاده گردید.

برای محاسبه شاخص SAVI ابتدا لازم بود شیب خط خاک در دوره رشد گیاه تعیین گردد (جدول ۴). با مشاهده جدول ۴ و مقایسه معادلات و شیب آن‌ها می‌توان دریافت که در شروع جوانه‌زنی شیب خطوط زیاد می‌باشد (بیش از یک) و با رشد گیاه و کاهش اثر بازتاب خاک این شیب کاهش و در اواخر دوره رشد به دلیل زرد شدن و رسیش برگ‌های گیاه و کاهش پوشش گیاهی دوباره مقدار این شیب افزایش می‌باید. با افزایش شیب، مقدار L به دلیل زیادشدن مقدار WDV_I افزایش می‌باید، و افزایش L نشان دهنده کاهش پوشش گیاهی می‌باشد. نمودار شاخص‌های NDVI و SAVI در زمان‌های مختلف در دوره رشد گیاه در شکل ۴ نشان داده شده‌است. با مقایسه دو نمودار NDVI و

برآورد گسیلمندی و دمای سطحی و تشخیص مناطق همدما...
یوسف رضائی، زهرا نجفی، سمیرا اخوان

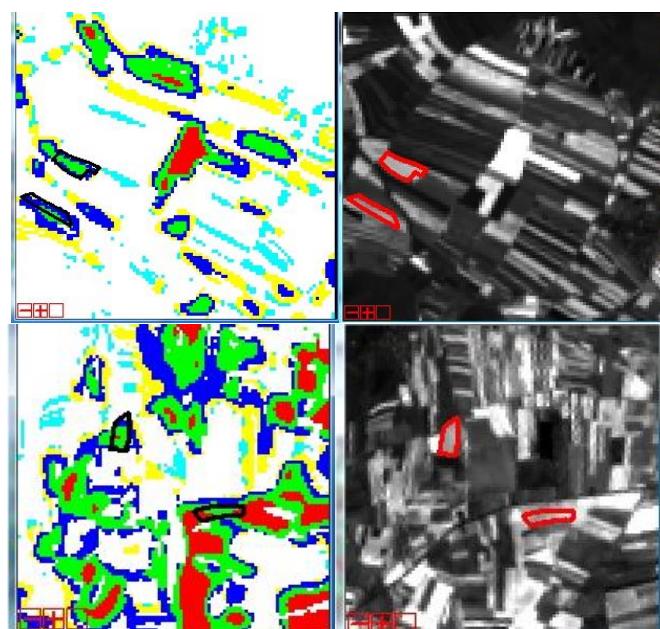
نشان داده شده است..

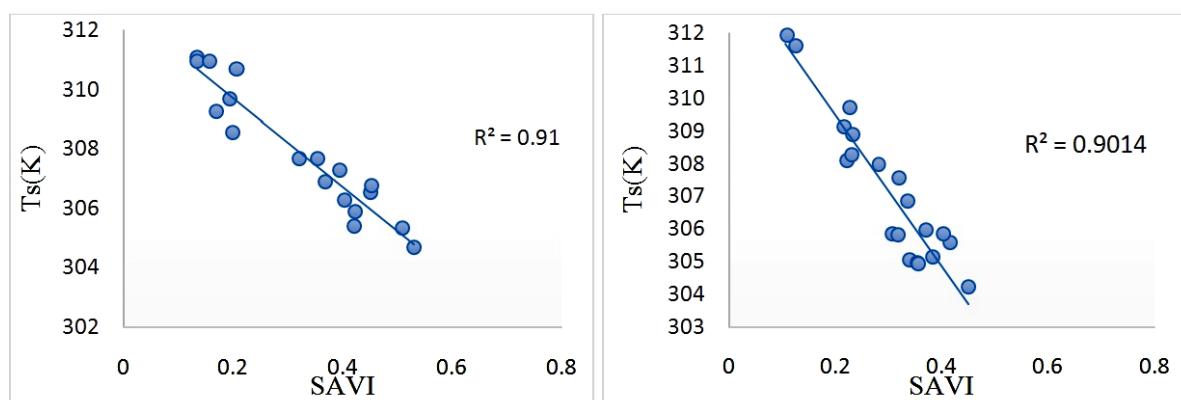
شکل ۴- تغییرات شاخص SAVI و NDVI در طول فصل رشد در مزارع مورد مطالعه

نزدیک بهم بوده و در مزرعه چهارم تاریخ شروع کشت متفاوت بوده است و بنابراین این مزرعه از نظر وضعیت رشد محصول با بقیه متفاوت بوده است که نتایج خوشبندی نیز این موضوع را نشان داده است. پس از انجام خوشبندی، مناطق همگن و همدما از تصاویر طبقه‌بندی شده استخراج و دمای محاسبه شده به روش تک باند با دمای اندازه‌گیری شده مقایسه گردید. نتایج این مقایسه در جدول ۵ آورده شده‌است.

مرز مزارع که داده‌های زمینی در آنها جمع‌آوری گردیده است نیز بر روی تصاویر قرار داده شده است. همان‌طور که در این شکل مشخص است مناطق دارای پوشش گیاهی که هم‌دما می‌باشند، به‌خوبی استخراج شده است. همچنین با قرار دادن مرز مزارع مورد مطالعه مشخص می‌شود که سه مزرعه در یک کلاس قرار گرفته و فقط یک مزرعه در کلاسی متفاوت قرار گرفته است. با بررسی داده‌های زمینی مشخص گردید که تاریخ شروع کشت در سه مزرعه

شکل ۵- سمت چپ تصویر SAVI و سمت راست تصویر طبقه‌بندی شده، مرز مزارع بر روی تصاویر مشخص شده است.

شکل ۶- نمایش رفتار دمای سطحی و شاخص SAVI در دو مزرعه مورد مطالعه

که نشان از دقت خوب این روش جهت تخمین دما می‌باشد، همچنین مقدار RMSE متوسط کمتر از ۱/۵

با توجه به جدول ۵ ضریب همبستگی در این مزارع در طول رشد بطور متوسط بیشتر از ۰/۹۲ بوده

SAVI نیز صادق است.

جدول ۵- مقایسه دمای برآورده شده توسط روش تکباندی و دمای اندازه‌گیری شده

تاریخ	RMSE(K)	R ²
۲۰۱۴/۵/۲۸	۰/۹۷	۰/۹۶
۲۰۱۴/۶/۲۹	۲/۰۵	۰/۹۲
۲۰۱۴/۷/۱۵	۰/۴۷	۰/۹۰
۲۰۱۴/۷/۳۱	۲/۹۶	۰/۹۱
۲۰۱۴/۸/۱۶	۱/۶۲	۰/۹۰
۲۰۱۴/۹/۱	۱/۱۸	۰/۹۳
۲۰۱۴/۹/۱۷	۱/۰۸	۰/۹۴

درجه کلوین بوده که هرچه مقدار این شاخص کوچکتر باشد اختلاف میان مقادیر اندازه‌گیری و محاسباتی کمتر بوده و روش کاراتر خواهدبود.

در شکل ۶، نمودار رابطه بین مقادیر شاخص SAVI و دمای سطح در دو مزرعه مورد مطالعه نشان داده شده است. با توجه به شکل ۶ کاملاً مشهود است که ارتباط بین دمای سطح زمین و شاخص SAVI یک ارتباط معکوس است و همبستگی خوبی بین آنها وجود دارد. بصورت کلی رابطه میان دمای سطح زمین و پوشش گیاهی بصورت خطی است [۳۱، ۳۲] و [۵، ۴]. با توجه به شکل ۶، مشخص می‌شود که این ارتباط در خصوص شاخص

و ترکیب پوشش گیاهی و خاک تخمین زده شده و سپس با استفاده از الگوریتم تک باند دمای سطح زمین محاسبه گردید. سپس با استفاده از الگوریتم خوشبندی K-Means، مناطق همدما مشخص و ارتباط دمای سطحی با شاخص‌های NDVI و SAVI بر روی گیاه ذرت مورد بررسی قرار گرفت. نتایج مقایسه مقادیر دمای برآورده شده و دمای اندازه‌گیری شده، نشان داد که با استفاده از این روش مقادیر گسیلمندی برای پیکسل‌های مخلوط خاک و گیاه به خوبی برآورده گردیده و دمای سطحی با دقت بالایی محاسبه گردیده است. همچنین میان شاخص SAVI و دما، در هر مرحله از رشد گیاه همبستگی منفی وجود دارد و با بررسی دما می‌توان وضعیت رشد گیاه در هر مرحله را مورد مطالعه قرار داد.

نتایج بررسی شاخص‌های SAVI و NDVI، حاکی از آن است که شاخص SAVI به دلیل حذف اثرات بازتاب خاک با اعمال ضربی L به خوبی توانسته روند رشد گیاه را در طول فصل رشد نشان دهد. مقدار L بهینه شده جهت تصحیح اثر خاک، با مقدار پوشش گیاهی موجود تغییر می‌کند و

۵- نتیجه‌گیری

تصاویر ماهواره‌ای جهت استخراج اطلاعات دقیق و بهنگام در مقیاس‌های مختلف با صرف هزینه کمتر، در بخش‌های مختلف علوم زمین و مطالعه پدیده‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد. یکی از کاربردهای مهم تصاویر ماهواره‌ای، استفاده از تصاویر حرارتی و تخمین دمای سطح زمین می‌باشد. در این تحقیق از تصاویر ماهواره لندست ۸ در دوره رشد گیاه ذرت، جهت بررسی تغییرات حرارتی سطح گیاه در طی این دوره استفاده گردید. با توجه به اهمیت برآورده مقدار گسیلمندی سطح در تخمین حرارت سطحی، در این تحقیق روشی جهت برآورده مقدار گسیلمندی در مناطق دارای پوشش گیاهی ارائه گردیده و دمای سطحی محاسبه گردید. پس از محاسبه دمای سطحی و با استفاده از شاخص SAVI، دمای محاسبه شده، مناطق دارای پوشش گیاهی که هم‌دما می‌باشند، استخراج گردید. بدین منظور با استفاده از مشاهدات میدانی در هنگام گذر ماهواره و پردازش تصاویر باندهای مرئی، مادون قرمز و حرارتی، ابتدا مقادیر گسیلمندی مربوط به سطح پوشش گیاهی

تک باند با استفاده از باند ۱۰ ماهواره لندست^۸ به خوبی توانست دمای سطح مزارع در مراحل مختلف رشد محصول را برآورد کند.

در نقاطی با پوشش گیاهی کم، مقدار بالای L تعاملات میان خاک و گیاه را به خوبی توصیف می‌کند در حالی که با افزایش پوشش گیاهی مقدار L کاهش می‌باید. همچنین نتایج این تحقیق نشان داد که روش الگوریتم

مراجع

- [1] L. Parviz, M. Kholghi, and K. Valizadeh, "Estimation of Air Temperature Using Temperature-Vegetation Index (TVX) Method," Journal of Water and Soil Science, vol. 15, pp. 21-33, 2011.
- [2] J. Jiang and G. Tian, "Analysis of the impact of land use/land cover change on land surface temperature with remote sensing," Procedia environmental sciences, vol. 2, pp. 571-575, 2010.
- [3] S. Hong, V. Lakshmi, and E. E. Small, "Relationship between vegetation biophysical properties and surface temperature using multisensor satellite data," Journal of Climate, vol. 20, pp. 5593-5606, 2007.
- [4] R. Kaufmann, L. Zhou, R. Myneni, C. Tucker, D. Slayback, N. Shabanov, et al., "The effect of vegetation on surface temperature: A statistical analysis of NDVI and climate data ",Geophysical Research Letters, vol. 30, 2003.
- [5] Malekpour.p, Talei.M, Rezaei.Y, and khoshgoftar.M, "nvestigation on the relationondhip between LST and city land covers by using ETM+ data (case study:Tehran)," presented at the Geomatics 89, 2010.
- [6] S. Piao, H. Nan, C. Huntingford, P. Ciais, P. Friedlingstein, S. Sitch, et al., "Evidence for a weakening relationship between interannual temperature variability and northern vegetation activity," Nature communications, vol. 5, 2014.
- [7] J. A. Sobrino, J. C Jiménez-Muñoz, and L. Paolini, "Land surface temperature retrieval from LANDSAT TM 5," Remote Sensing of environment, vol. 90, pp. 434-440, 2004.
- [8] L. Vlassova, F. Perez-Cabello, H. Nieto, P. Martín, D. Riaño, and J. de la Riva, "Assessment of methods for land surface temperature retrieval from Landsat-5 TM images applicable to multiscale tree-grass ecosystem modeling," Remote Sensing, vol. 6, pp. 4345-4368, 2014.
- [9] X. Yu, X. Guo, and Z. Wu, "Land Surface Temperature Retrieval from Landsat 8 TIRS—Comparison between Radiative Transfer Equation-Based Method, Split Window Algorithm and Single Channel Method," Remote Sensing, vol. 6, pp. 9829-9852, 2014.
- [10]S. A. Bazyani, H. Z. Abyaneh, and M. Akbari, "Estimation of Surface Temperature and Cropping Intensity in Hamedan Province Using Remote Sensing Data," Geophysical Research, vol. 46, pp. 333-348, 2014.
- [11]P. Dash, Land surface temperature and emissivity retrieval from satellite measurements, 2005.
- [12]R. Gillies, W. Kustas, and K. Humes, "A verification of the'triangle'method for obtaining surface soil water content and energy fluxes from remote measurements of the Normalized Difference Vegetation Index (NDVI) and surface e," International journal of remote sensing, vol. 18, pp. 3145-3166, 1997.

- [13] J. Sobrino and N. Raissouni, "Toward remote sensing methods for land cover dynamic monitoring: application to Morocco," *International Journal of Remote Sensing*, vol. 21, pp. 353-366, 2000.
- [14] B.-H. Tang, K. Shao, Z.-L. Li, H. Wu, and R. Tang, "An improved NDVI-based threshold method for estimating land surface emissivity using MODIS satellite data," *International Journal of Remote Sensing*, pp. 1-15, 2015.
- [15] Q. Weng, D. Lu, and J. Schubring, "Estimation of land surface temperature–vegetation abundance relationship for urban heat island studies," *Remote sensing of Environment*, vol. 89, pp. 467-483, 2004.
- [16] J. Yang, Y. Wang, and P. August, "Estimation of land surface temperature using spatial interpolation and satellite-derived surface emissivity ",*Journal of Environmental Informatics*, vol. 4, pp. 37-44, 2004.
- [17] W. C. Snyder, Z. Wan, Y. Zhang, and Y.-Z. Feng, "Classification-based emissivity for land surface temperature measurement from space," *International Journal of Remote Sensing*, vol. 19 ,pp. 2753-2774, 1998.
- [18] F. Chen, S. Yang, Z. Su, and K. Wang, "Effect of emissivity uncertainty on surface temperature retrieval over urban areas: Investigations based on spectral libraries," *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, vol. 114 ,pp. 53-65, 2016.
- [19] G. Chander and B. Markham, "Revised Landsat-5 TM radiometric calibration procedures and postcalibration dynamic ranges," *Geoscience and Remote Sensing, IEEE Transactions on*, vol. 41, pp. 2674-2677, 2003.
- [20] J. C. Jiménez-Muñoz, J .Cristóbal, J. Sobrino, G. Soria, M. Ninyerola, and X. Pons, "Revision of the single-channel algorithm for land surface temperature retrieval from Landsat thermal-infrared data," *Geoscience and Remote Sensing, IEEE Transactions on*, vol. 47, pp. 339-349, 2009.
- [21] T. N. Carlson and D. A. Ripley, "On the relation between NDVI, fractional vegetation cover, and leaf area index," *Remote sensing of Environment*, vol. 62, pp. 241-252, 1997.
- [22] R. R. Gillies and T. N. Carlson, "Thermal remote sensing of surface soil water content with partial vegetation cover for incorporation into climate models," *Journal of Applied Meteorology*, vol. 34, pp. 745-756, 1995.
- [23] J. Sobrino, V. Caselles, and F. Becker, "Significance of the remotely sensed thermal infrared measurements obtained over a citrus orchard," *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, vol. 44, pp. 343-354, 1990.
- [24] C. Du, H. Ren, Q. Qin, J. Meng, and S. Zhao, "A Practical Split-Window Algorithm for Estimating Land Surface Temperature from Landsat 8 Data," *Remote Sensing*, vol. 7, pp. 647-665, 2015.
- [25] K. Willett, V. Venema, C. Williams, E. Aguilar, G. Lopardo, I. Jolliffe, et al., "Homogenisation algorithm skill testing with synthetic global benchmarks for the International Surface Temperature Initiative," in *EGU General Assembly Conference Abstracts*, 2014, p. 8479.
- [26] L. Xia, K. Mao, Y. Ma, F. Zhao, L. Jiang, X. Shen, et al., "An Algorithm for Retrieving Land Surface Temperatures Using VIIRS Data in Combination with Multi-Sensors," *Sensors* ,vol. 14, pp. 21385-21408, 2014.
- [27] S. Fatemi and Y. Rezaei, *Principles of remote sensing*: Azadeh Press, Tehran, 2005.
- [28] S. N. Goward, G. D. Cruickshanks, and A. S. Hope, "Observed relation between thermal emission and reflected spectral

- radiance of a complex vegetated landscape," *Remote Sensing of Environment*, vol. 18, pp. 137-146, 1985.
- [29] J. Clevers, "The derivation of a simplified reflectance model for the estimation of leaf area index," *Remote Sensing of Environment*, vol. 25, pp. 53-69, 1988.
- [30] A. J. Richardson and C. Wiegand, "Distinguishing vegetation from soil background information.[by gray mapping of Landsat MSS data," 1977.
- [31] D. Lu and Q. Weng, "Spectral mixture analysis of ASTER images for examining the relationship between urban thermal features and biophysical descriptors in Indianapolis, Indiana, USA," *Remote Sensing of Environment*, vol. 104, pp. 157-167, 2006.
- [32] K. C. Tan, H. San Lim, M. Z. MatJafri, and K. Abdullah, "Landsat data to evaluate urban expansion and determine land use/land cover changes in Penang Island, Malaysia," *Environmental Earth Sciences*, vol. 60, pp. 1509-1521, 2010.

..

Surface Temperature and Emissivity estimation and isothermal area detection during crop growth stages

Yousef Rezaei. ^{*}¹, Zahra Najafi ², Samira Akhavan ³

1- Assistant professor,Civil Engineering Department, Faculty of Engineering, Bu-Ali Sina University
2- Ms.c student, Water Engineering Department, Faculty of Agriculture, Bu-Ali Sina University
3- Assistant professor, Water Engineering Department, Faculty of Agriculture, Bu-Ali Sina University

Abstract

Today, the extraction of land surface temperature (LST) from satellite imagery for many environmental studies, particularly the applications related to water resources management over agricultural sites, is very important. The extracted LST can be used to check the status of plant growth and crop water demand management. Recently the OLI and TIR data sets from Landsat 8 were used in vegetation studies and surface temperature estimation. In this research, the variations of corn surface temperature during its growth stages were examined. In order to minimize the soil influence on canopy spectra, the SAVI were used. The emissivity was estimated by using thresholding on NDVI and vegetation fraction cover and surface temperature were assessed by using single channel algorithm. After that isothermal areas were detected using SAVI and thermal image. Finally, corn growth conditions were studied by examining surface temperature in growth stages. The comparison of results with ground data, show the average correlation efficiency more than 0.92 and average RMSE less than 1.5.

Key words: Thermal Imagery, Landsat 8, Crop growth stages, Emissivity, SAVI.

Correspondence Address: Civil Engineering Department, Faculty of Engineering, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran. Tel: +98 8138292505.
Email: y.rezaei@gmail.com